

1. CONTEXT HISTÒRIC I LITERARI

L'EDAT MODERNA ALS PAÏSOS CATALANS

- ❖ La situació social, econòmica i cultural de la corona d'Aragó no respon a la visió positiva i optimista del context europeu.
- ❖ Al contrari d'Europa, es produeix un retrocés important en tots els àmbits, i fa que la cultura catalana moderna se situï en un segon pla.

Característiques generals:

❖ Àmbit socioeconòmic:

- Pèrdua de pes polític i econòmic de la Corona Aragonesa a la Península Ibèrica (conflictivitat interna, per guerres i expansió del bandolerisme; i impossibilitat d'incorporar-se al mercat atlàntic) i a la Mediterrània (inseguretat en les rutes comercials pel domini turc i la pirateria).
- Economia poc desenvolupada (de subsistència i autoconsum) que provoca un percentatge elevat de població vivint en el llindar de la pobresa.
- Població reduïda. Catalunya i les Illes no es recuperen fins al s.XVIII de la davallada demogràfica causada per la pesta negra (s.XIV-XV) i les males collites.

❖ Àmbit polític:

- Allunyament de la cort i àmbit polític desfavorable. La situació dinàstica amb la Corona de Castella fa que la cort reial es traslladi a Castella.
- Sota el regnat dels Àustries (1516-1700) es manté la independència política de la Corona d'Aragó, tot i que els interessos polítics i econòmics de Castella van en detriment dels interessos de Catalunya, València i Aragó, fet que provocà conflictes molt importants: Guerra dels Segadors a Catalunya (1640-1652) i el Tractat dels Pirineus (1659).
- Sota el regnat dels Borbons, després de la Guerra de Successió (1705-1714), la situació empitjorarà amb el Decret de Nova Planta (1716). Felip V aboleix les institucions dels regnes d'Aragó i el sotmet a les lleis i govern de Castella.

❖ **Àmbit científic:**

- Aparició de la impremta. Per motius comercials, l'aparició de la impremta va afavorir la difusió de llibres en llengua castellana i en llatí, en detriment dels llibres en català.

❖ **Àmbit cultural:**

- Manca de mecenatge cultural:

- Desaparició de la cort reial.
- Absentisme de l'aristocràcia (que es trasllada a Castella).
- Poca capacitat econòmica de la burgesia. Deixen el país sense els mitjans econòmics necessaris que havien permès consolidar una cultura moderna.

- L'activitat cultural és escassa i, en molts aspectes, subsidiària de la castellana.

❖ Àmbit lingüístic:

- Abandó lingüístic:

- L'aristocràcia cortesana, emparentada amb la noblesa castellana, ja al segle XVI, es decanta per l'ús de la llengua castellana.
- Al s.XVII (segle d'or de la literatura castellana) molts escriptors catalans, impressionats pels grans autors barrocs castellans, decideixen escriure en castellà o copiar-ne els models (temes, recursos literaris...).

- Afebliment de la consciència d'unitat lingüística.

- La manca d'un organisme unificador (com la Cancelleria Reial) i la desconexió entre els països de parla catalana, afavoreix la fragmentació dialectal del català.

- Afebliment de l'oficialitat de la llengua catalana:

- Durant els s.XVI-XVII el català continua sent oficial, però a partir del s.XVIII, amb els Decrets de Nova Planta, comença a ser perseguida.
- A partir de 1716, a més de suprimir les universitats catalanes, s'imposa el castellà com a llengua oficial (documents oficials i ensenyament) i es prohibeix l'ús del català en alguns àmbits.